

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigshlager K. ezrednél.

Közlemények, előzetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétkülönbözése vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Hirdetések

Wittigshlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Osztályharcz.

Nincsen seb az állam és társadalom testén, melynek hatása károsabb, eredményei véresebbek volnának, mint ha annak alkotó elemei kelnek egymással harcra.

Nem szorul e tétel bővebb magyarázatra, sem bizonyításra. Amaz átlátszó és megdöntetlen igazságok sorába tartozik, melyeket a logikus gondolkodás és a tényekből levont tanúságok egyaránt bizonyítanak. Tartalma a banalissá vált valóságok sorába tartozik, a melyek lajstromozatlanul illeszkednek a közkeletű igazságok leltárába.

De bármily igaz is e tétel, tanúságai hatják át legkevésbé az emberiséget. A történelem lapjaira elmúlt évezredek megrögzítéséből látjuk, hogy valahol egy államszervezet bomlásnak indult, társadalmi élet korhadásba ment át, az osztálygyűlölet játszotta a mag erjesztő elemei között a fő szerepet, sőt sok esetben ez volt a romlás és pusztulás egyedüli okozója. A hatalmas római világbirodalomnak, a mely egy világot vetett uralma alá, ez ásta alá létét és lappangó mérge azóta is számos virágzó állami létet semisített meg, alattomos erővel támadván meg gyökereit, hogy annak nyomában az egész törzs elpusztuljon. Elmondhatjuk tehát, hogy ha valamely társadalmat az Isten büntetni akar, az osztályharcz nyomorúságaival veri meg.

A jelen perczben úgy látszik, mintha magyar társadalmunk e veszély előtt állana. A mérég még nem hatolt be teljesen a szervezetbe; még nem sikerült a vér egészséges keringését meggátolnia, de az inficiálás szomorú szimptomái már mutatkoznak. A veszedelem küszöbön van: legfőbb ideje tehát, hogy ellene védekezzünk.

Tudjuk, hogy állami és társadalmi életünk konszolidálásának munkája alig harmincz éve tart. A kiegyezés az idő pont, a melytől az ifjú Magyarország megszületését számítani szoktuk. Egy halálos zsidbadságból ébredt ekkor ez a nemzet. Erői felszabadultak, a halálos csendet, mely az országot közel husz esztendőn át betöltötte, a munka vidám zsidbaja váltotta fel. Azóta dolgozunk,

egy ifjú izmos óriás minden erejével. Az elért eredményekkel pedig, a melyekre e rövid idő alatt eljutottunk, meg lehetünk elégedve. A dermedt visszamaradt országból kulturállamá lettünk, ipart, művészetet teremtettünk a semmiből.

De a munka még koránt sincs befejezve. Sokat tettünk, de még többet, sokkal többet kell cselekednünk, hogy a nagy czélt Magyarországnak, mint minden tekintetben méltó versenytársnak beillesztését a nyugati nagy kulturállamai sorába, elérhessük.

Nem az erők szétforgácsolására, hanem az összes erőforrások egyesítésére van tehát nekünk szükségünk és pedig nekünk ezerszer inkább, mint bármely más népnek. Nem csupán azért, mert nekünk több a tenni valónk, mert köztünk amugy is elég a széthúzó törekvés, a melyet leküzdeni, sem békés uton elcsendesítenünk eddig nem sikerült.

Nagy baj gyanánt, mint a mely társadalmi egységünk megbontására van hivatva, jelentkezik a felekezeti ellentét. Ez a kérdés a multban sok bajnak volt okozója. Lelkiismeretlen izgatók most újból kísérletet tesznek, hogy belőle czéljaikra tőkét kovácsoljanak. Reméljük és hisszük, hogy népünk kipróbált józanságán e kísérletek meg fognak törni és terjesztőik siker nélkül fognak visszahullani a homályba, melyből születtek.

Társadalmunk szintén nagy baja s talán a legfontosabb, hogy annak osztályai nem olvadtak még kellőleg össze.

Régi panasz hogy arisztokráciánk nem veszi ki a nemzeti munkából kellőleg részét. E téren az állapotok újabban tagadhatatlanul javulnak. A politikai és művészeti életben számos fényes név viselője jutott fényes szerephez, amelyet nemcsak történeti nevének és vagyonának, hanem eszének, szorgalmának köszönhet.

De ha a nemzeti munka más ágait tekintjük, még mindig szomorú tünetekkel találkozunk ez irányban.

Az ipar, a kereskedelemre nézve az a roppant anyagi és erkölcsi töke, mely arisztokráciánk kezében van, ma is el van veszve. Szemben a külföld példáival, hol a leg-

nagyobb nevek viselői sem restelnek virágzó ipari- és kereskedelmi vállalatokat létesíteni és ez által beállanak a produktív nemzeti munka dolgosai közé, nálunk ma is fehér holló számba megy az oly főúr, aki hasonló vállalkozásokba bocsátkozik. Még mindig szégyennek tartják a polgári munkát s göggel fordulnak el attól, a kinek életcélját ez képezi s zömük kizárólag a lóversenyben és hasonló élvezetekben találja gyönyörűségét.

Ez az igazi osztályharcz, mely gátként áll társadalmunk egyesülése elé. Ez az a tényező, amely társadalmunk egységét megbontja, a munka sikerét állandóan veszélyezteti.

Ennek kell megváltoznia. A nagy műben mindnyájunknak össze kell fogni, a nagy munkában egyesülni. Csak így vihetjük törekvéseinket diadalra, így tiporhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk el a nyugati kulturállamok sorában azt a helyet, amely bennünket megillet.

A kartell.

A legújabb kor gazdasági mozgalmában találkozunk olyan jelenségekkel, melyek éppen a szabad verseny rendszerének áldásait akarják megszüntetni. — A régi czélrendszer becsületlen önzetlensége nélkül újra kísért. A tisztességes haszonnal meg nem elégedő spekuláció megtalálta annak módját, hogyan lehet a hasznot uszorává változtatni.

A kiszípolozási törekvés föltalálta a kizsákmányolás törvényesített alakját: a kartellt. A szabad verseny megszűnt. A kartell tagjai nem konkurensai egymásnak. A kartell egyszerűen oktroálja az árakat. S a felelmetes hatalom nem bír ellentmondást. A zsarnoki határozat ellen nincs jogorvoslatnak helye. A javak régi értékeméje, a keresletnek és a kínálatnak viszonya egymáshoz megszűnt. A kartell detronizálta a régi hatalmat, a régi értékmérőt. A kartell millimosai, meg milliomos aspiránsai feje tetejére állították az összes gazdasági évszázados igazságokat. Mit nekik igazság? Mit nekik a jog? A kereskedői becsület? Mikor a mellett csak ezeket lehetne zsebrebecsület? Nekik pedig milliók kellene. Milliók! Mit törődnek ők azzal, hogy a középkor rablóvagjainak kincsei se voltak jogtalanabb szerzemény, mint az ő millióik? Ki törődik azzal, hogy a kartellesek pénzéhez hány könnyesepp, mennyi jogos átok tapad. A pénz „non olet”. S Prudhomme már ki nyilatkozta az elvet, „a tulajdon-rablás”. Az iparvagok veszedelmes rablóhadjárata, a kartell, újra alkalmosszertűvé teszi a régi kívánságot.

Az emberi szervezet is úgy van berendezve, hogy a lélek kívánja a vidámságot, mint a test a kenyeret.

Az embert boldogítja a nevetés pereze. Legyen száz bajod, miket átérzel, átérteled, de ha mindennap nevetni tudsz, nem érzed a bajokat a nevetés perczében. A kívül hideg, méltóságos, hatalmas emberek otthon d rüt engednek szívébe, más emberek — és ekkor valódiak. A régi görögök szerint az Istenek is szerették a vidám pajkosságot.

Azt mondják: fiatalság bolondság; és az öregség nem jár-e böho-ágokkal? Sőt az egész emberi élet komédia, melyben ki-ki egy magasabb lény akaratából játsza el szerepét s nekem úgy tűnik fel, ez el-tszerep csak arra való, hogy a küzdelmek, bajok s a szerencse kedvezései között kiténjék: van-e erkölcsi erje az embernek, miként él önlehatározási szabadságával s mintha az ember nem is magáért élne, hanem végeredményben az emberiség közös czéljait, eszményeit. Az emberi élet egy magasabb lény idealizmusára van alapítva, melyből része van az egyes embernek is, de amely — többé-kevésbé az elhalványult a való élet nehézségeivel folytatott küzdelemben. — Sírj ember, hogy baj, kin az élet, pedig ha oly boldog lennél, minőnek az anyvált képzéled a menyben, visszakivánnád e bajjal, de gyönyörrel is telt küzdelmet, mert ez a te elemed. Ha gazdag vagy s nem kellene küzdened, akkor is keresed a munkát, az életviadalt és egyuttal a bánatot, amely alatt nyög-sz, ha vesztel. Szerepet veszel magadra, mint a színész és sírsz és nevetés magasabb rendelésből. Ha az Isten az embernek az igazságot megmutatni akarna, — mint Lessing mondta, — kérdné, hogy ne tegye azt, hagyja az igazságot ké-

TÁRCZA

Az ember és az irodalom.

— Irta: Dr. Ujlaky Géza. —

Az irodalom egyrészt azt mutatja az embernek, hogy ha ilyen vagy, milyen lesz életed, másrészt azt mondja: ilyen légy! Előbünk tárja az emberi eszményt, vagy röviden az emberit. A vallás is megmutatja az embernek: ilyen légy, de csak általános vonásokban. Míg a hivatása magaslatán álló irodalom a kor és az élet számtalan viszonyai s helyzetei között mutatja be az embert, az emberi élet változó és különböző szükségleteihez, hibáihoz, erényeihez, czéljaihoz képest és ha ugyanazt mondja is, mit szadzadokkal előbb, mindig új alakban fejezi ki.

Ezért tulajdonképpen az irodalom is vallást tanító. Mindkettő egy czélt szolgál: az emberit állítja élénk. Vallás és irodalom a történelem minden korában rendkívül lényeges tényező volt. Fejedelmek s kormányok mindig kiváló súlyt helyeztek az irodalom emelésére, mert az irodalom az emberek erkölcsi állapotának irányítója s egyszersmind kifejező e. Miként a költő a legemberibb szív, mert legjobban átérzi és kifejezi az emberi vágyakat, czélokát, eszményeket, úgy az irodalom a sokaság szívének tartalma, erkölcsese. A korra nézve jellemző irodalma. Romlott erkölcsök között az irodalom is tészed és termékei letűnnek az idővel, míg az a kor, melyen magasabb érzelmek s czélok uralkodnak, az irodalom legszebb, legdusabb és legmaradandóbb gyümölcseit termi.

Az ember ihlett magányában, vagy a templomban megragadó szónoklat hatása alatt a legnemesebb eszmékkel töltheti el lelkét, de ezen vezéreszmék

lassankint kikopnak az élet folytonos, erős s közvetlen hatású körülményei, a mindennapi munka, törődés s mulatságok között. Egy idő múlva észreveszi az ember, hogy nagyon eltért a kitűzött eszménytől.

Nem elég a tudat, hogy valaki becsületes, jellemes és azon hiszében, hogy nincs rá szüksége, soh' sem tölti meg szívet lelkesítő gondolatokkal.

Ezért kell előbünk a jóra, emberire való folytonos figyelmeztetés, mit a templom, az irodalom, a szinpad nyújt.

Az irodalom nemcsak azt mutatja, milyen legyen, hanem azt is, milyen az ember. Bemutatja egyes gyarlóságai és erényei között és ezeknek hatásait. Ha kötelességeit teljesíti, a legjobb, a legbölcsőbb. Mit tehetsz, míg ha megszeged, elbukol. — Az ember érdeklődik az ember iránt, hogy az egyes helyzetekben miként jár el. Egyrészt okulást szerez, másrészt ha a gondolkodásáról, eljárásáról értesül, másrészt ha a magáét látja bemutatva nagyobb élvezetet talál s még inkább megerősödik hitében, míg a rossz ember visszariad s magába tér.

Ez a komolyabb, magasabb feladata az irodalomnak. Ugyanezt elérheti úgy is, hogy a komikumot emeli ki, vagy humorosan fogja fel az élet bajait, örömeit. De főczélja is lehet a komikum, mikor a kedélyességnek szolgál. És ez sem becsülendő kevésre, ennek is van létjoga. A kedélyesség az emberi lélek része, a lélek maga, mert ennek egysúlya akkor áll fenn, mikor összhangban, nem ellenkezésben van az emberi világ, élet állapotával, mikor szereti ezt és a kedélyesség ezen érzés magasabb foká. Mikor ez emelkedik, a lélek is erősödik, az örömeiket jobban élvezi, a bajok csekélyebbeknek tűnnek fel, az életküzdelemben nagyobb ellenállást tanúsít, a kötelességek teljesítése könnyebb.

Az államnak fel kell lépni, véget kell vetnie a szabad kizsákmányolásnak. A nyugat nagy nemzetének törvényhozása már megmozdult. Törvényes intézkedések védik a kis embert a jogtalan kizsákmányolás ellen. A mi törvényhozásunk, a mi kormányzatunk mért késik? Mikor az új kereskedelemügyi államtitkár elfoglalta állását, a félhivatalos saját kitrombitálta a világnak: Hegedűs azért vette maga mellé a híres jogászt, mert nagy súlyt helyez a kodifikációs munkára. Egy küldöttség is járt a miniszternél. Hegedűs hangozta, hogy a kartelleket nem akarja betiltani. A visszaélései ellen azonban fel fog lépni. Egy kassai jogakadémiai tanárt meg is bízták, a törvényterv elkészítésével. Ugy tudjuk, hogy a szakember el is készítette a kartell törvényjavaslatot. Hol rekedt meg a javaslat? Melyik asztalfiókba zárták? Talán a klasszicitásnak Horátius ajánlotta próbáját a „Novem prematur in ammum”-ot akarják rá alkalmazni? Vagy megint a tévesen magyarított liberalizmus nevében nem merik benyújtani? Tiszteljük a liberalizmust. Nem fogjuk eltűrni, hogy megbecstel-nítsék e szent zászlót. De tiltakoznunk kell az ellen, hogy a gazdasági kérdések megoldásának kerékkötőjévé mindig a szabadelvűséget tegyék. Hívei vagyunk a forgalom szabadságának, az egyedül szabadelvi gazdasági politikának. Követeljük a forgalom szabadságának racionális megnyitkozását, a szabad versenyt. S éppen a szabad verseny biztosítása érdekében a liberalis gazdasági politika nevében követeljük, hogy a törvényhozás tegyen valamit azok ellen, kik a forgalom szabadságának fölkenet bajnokainul akarják magukat feltolni, éppen maguk törnek az elv ellen. Kellenek példák a kartellek működésének illusztálására.

A monarchia vasgyárosai kartellt kötöttek. Mesterségesen felszűrték az árakat s ezzel lehetlenné tették a vasipar fejlődését. Elvonták sok ezer munkás szájából a kenyeret. A másik káros következménye pedig az volt, hogy a kartell diktálta magas árak folytán versenyképessé tették a külföldi: svéd vasat, mely óriási mennyiségekben tódul be az országba. Most úgy látszott, mintha szétroppana a kartell. Sajnos azonban, ez a reményünk is csalóka remény lesz. A vasmilliomosok, a Schopperek, Frankl A. Hermann fia, Kohnok stb. gondoskodnak majd arról, hogy továbbra is szabadon zsákmányolhassák a fogyasztó közönséget.

Minduntalan új gazdag szénereket fedeznek fel. A termelés is olcsóbb lesz. A fekete gyémántok ára mégis napról-napra emelkedik. Oka ennek a kartell. A közsénbárok, grófok, hercegek, meg főhercegek, kihasználják a mult évi sztrájkot. Megkötötték a kartellt óriásilag emelték az árakat. S ezt azzal indokolták, hogy a munkaerő megdrágult. Tény az, hogy a bányatulajdonosok engedtek a sztrájkolók követeléseinek és emelték valamelyeseklységgel a munkabért. De egy osztrák nemzetgazdász kiszámította, hogy a munkásoknak tett engedmények csak egy harmad százalékkal drágítják meg a szenet. A kereslet nem oly nagy. A „Schlesische Zeitung” azt írja, hogy Europa leggazdagabb széntelepein, Sziléziában, oly nagy mennyiségben van fölhalmozva a kőszén és oly csekély a kereslet, hogy a kőszén az utakra szórják ki. A bányatulajdonosok azonban továbbra is csak gyűjtik a készleteket s várják a telet. A cseh szénkartell igaz, használt a magyar érdekeknek. A magyar szén exportképes lett. Ennek az osztrák kartellnek köszönhető az általános kőszénbánya részvénytársaság, hogy a tata-tóvárosi u szénbányák új berendezési költségeinek 33%-át, melyből 4 és fél millió forint a bécsi bankgyesületnél, a pesti

resni, érte küzdeni, mert e küzdelem még nagyobb gyönyört okoz, mint maga a kész igazság.

Idealizmus az ember élete, bár az egyén korlátolt voltánál fogva, mint ellenkező, önzés mutatkozik: ideális legyen az irodalom, vagyis az ember magasabb céljait szolgálja. — És a mint az élet komoly és derűs s a kettő vegyülete: ilyen az irodalom. Az emberi élet és kedélyvilág irányait képviselik az egyes műfajok. Minden kornak, népnek, társadalmi rendnek van vagy lehet irodalma. Együtt halad az emberiség életével. Amint az emberi teremtő erő alkot az életben, küzdve a természet korlátaival s a sorsal, úgy megörökíti az ember küzdelmét, vágyait, fájdalmát s örömét az irodalomban. És itt tovább formálja céljait, eszményeit, melyek felé törekszik. Az irodalom az emberi közös érzés, tudat, küzdelem megnyilatkozása.

Az embernél nincs magasabb lény a földön, aki vezérelje, mit tegyen, hogyan tegyen? Ki vezesse, ki támogassa, ha nem önmaga, s a nagy szellemek, kik az irodalomban nyilatkoznak. De az írók, költők, csak úgy érnek észre, ha az igazságot tolmácsolják s az emberi eszményeket, az idealizmust szolgálják. A mű tartalma, anyaga, igaz legyen legalább az eszme, mit kifejez, a forma legyen szép, a mi nem változtat a tartalom igazságán. De ha a valóságot is szépítjük s így meghamisítjuk, az sokkal kevesebb értékkel bír. Husból s vérből való emberek küzdelmet akarjunk látni, minők mi vagyunk. Shakespeare költészeté a való életből kiemelkedő szép s ezért van örök becsé. A valóságot mint a földet, el nem hagyhatjuk, de az idealizmus is kell, ez lelkesít és teremt, mint a Nap, mely életre kelti a természetet. Tetteinkben az idealizmus vezessen, bár ezt el nem érjük teljesen, mint ahogy a föld forog a Nap körül, de el nem éri. A Nap befényesíti, megszépíti e szűke földet, mint az idealizmus a mi rögös életünket.

magyar kereskedelmi banknál volt elhelyezve, 12 millió franknyi 4 1/2%-os arany kötvények pedig a külföldön voltak forgalomba, visszafizethettek.

A petrolum kartellesek gondoskodnak a kőolaj drágulásáról. Inkább kiöntik felesleges készleteiket, mintsem hogy tisztességes haszonnal tovább adjanak rajtuk. Ok várhatnak, nekik van pénzük. S végre is a fogyasztó közönség kénytelen beadni a derekát s megfizetni a mivel sem okolt árakat.

Nem különöse az is, hogy a czukorkivitel fejlesztésére factiókat meg präniumokat ad az állam, s a czukor a belföldi forgalomban mégis oly hallatlan drága, hogy már csak a gazdag ember fogyaszthatja? A kartell néha hasznos. Megment egy-egy iparágat a veszedelemtől. A mi közgazdasági viszonyaink között az Ausztriával való vámszerződés mellett iparunk többször kénytelen ráfanyalodni erre a keserű orvosságra, hogy az osztrák fejlett iparral versenyehessen. Értjük néha az áremelést is. De hogy a kartelleket még akkor is fontartsák, mikor az áremelést idéző ok megszűnik, az ellen határozottan tiltakoznunk kell. Nem tartjuk megengedhetőnek, hogy az áremelés egészen önkényes legyen. Hogy ne ellenőrizze senki, hogy ne szabja meg senki azt a határt, melyen tulmenü nem szabad. Követeljük s mindig a leghatározottabban követeljük a jogtalanul kizsákmányoló fogyasztó-közönség érdekében, hogy a törvényhozás vessen véget a kizsákmányolásnak. A törvényhozás biztosítsa az államnak a beavatkozási és felügyeleti jogot.

HIREK.

— **Erzsébet napja.** Örökemlékü feledhetlen királynénk Erzsébet nevenapján, holnap az összes pancsovai iskolák emlékünnepélyt rendeznek, melyekről a következő programokat vették:

A helybeli állami főgimnáziumban.

A helybeli állami főgimnázium f. é. november hó 19-én üdvözölt Erzsébet királyasszonyunk emlékezetére gyászünnepelet fog tartani a következő tárgysorozattal:

- 1). Gyászdal Erzsébet királyné emlékére, éneklí az ifjuság.
- 2). Emlékbeszéd, mondja Gyurits Gyula r. tanár.
- 3). Erzsébet királyné. Irta: Sajó Sándor, szavalja Blau Dávid VII. oszt. tanuló.
- 4). Volt egyszer egy királyné. Irta: Szabolcska Mihály, szavalja Schwalm Armin VIII. oszt. tanuló.
- 5). A Genfi-tó partjáról. Irta: Lampérth Géza, szavalja Mayerhoffer Ferencz VII. oszt. tanuló.
- 6). Himnusz, éneklí az ifjuság.

A helybeli polgári és felső kereskedelmi iskolában. Feledhetlen királynénk, Erzsébetnek emlékezetére a polgári és felső kereskedelmi iskola ifjusága az intézet tornatermében f. hó 19-én, délelőtt 9 órakor Erzsébet királyné nevenapján gyászünnepet rendez, melynek műsorozata a következő:

- 1). Hymnus, éneklí a polgári iskola növendékei.
- 2). Erzsébet királyné emlékezetére, szavalja Filippovics Sándor felső keresk. isk. középszályu növendék.
- 3). Alkalmi beszéd, mondja Kohn Sándor felső keresk. isk. felső osztályu növendék.
- 4). Volt egyszer egy királyasszony gr. Zichy Gézáról, szavalja Dinczer Árpád polg. isk. IV. osztályu növendék.
- 5). Hullasatok könyvet! gyászdal, éneklí a polg. iskola ifjusága.
- 6). Szeptember 10-én, írta Lampert Géza, szavalja Rendics Lázár polg. iskolai III. osztályu növendék.
- 7). Erzsébet királyné írta Balla Miklós, szavalja Bús Mihály felső keresk. isk. felső osztályu növendék.
- 8). Szózat, éneklí a polg. iskola ifjusága.

A szülőket és tanügybarátokat szívesen látja az igazgatóság.

Az összes állami elemi iskolákban is tartanak Erzsébet ünnepelet, de az iskolák vezetőitől nem kapván műsort, sajnálatunkra nem tájékozathatjuk bővebben az érdeklődő szülőket.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Tóchtermann Vilmos, törvényszéki aljegyzőt, a fehértemplomi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. Gratulálunk!

— **A város közigazgatási bizottsága** csütörtökön f. hó 22-én tartja a rendes havi ülést a városháza nagytermében.

— **Elhunyt.** Súlyos csapás, pótolhatatlan veszteség érte városunk társadalmi s tanügyi életének egyik legkiválóbb tagját. Martini Imrét a polg. és felső kereskedelmi iskola nagyérdemű igazgatóját s családját. Neje, a magyar anya s gazdaasszony példaképe, Martini Teréz, szül. Árvay, hosszú s súlyos betegség után f. hó 15-én reggel meghalt. Halálával családjára oly mély gyász s bánat borult, melyet enyhíteni csak az Istenbe vetett erős hit s a társadalom őszinte részvéte képes. A megboldogult temetés szombat délelőtt 10 órakor volt, melyen a város társadalmának színe-java megjelent. A megboldogultnak adjon a Mindenható csendes nyugodalmat, a melyen sujtott családnak pedig erőt s pótolhatatlan veszteséget elviselni. A család a következő gyászjelentést adta ki: Martini Imre saját, valamint gyermekei és rokoni nevében fájdalomtól sujtott szívvvel jelenti a gondos, szerető hitvesnek, az odaadó, önfeláldozó anyának és nagyanyának, Martini Imréné szül. Árvay Teréznek 52. életében, 33 évi boldog házasság után f. évi november

hó 15-én hajnali 1/4 órakor bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 17-én d. e. 10 órakor fognak a gyászházban (Királyutca) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a róm. kath. sírkertben az anyaföldnek átadni. Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunytnak lelki üdvéért e hó 17-én reggel 8 órakor fog a róm. kath. templomban az Egk Urának bemutatni. Pancsován, 1900. évi november hó 15-én, Áldás lebegjen drága hamvai felett! Martini Imre férje. Lujza férj. Morán Fülöpné, Berta férj. Zádor Endréné, Teréz, Irma és Ilonka gyermekei. Morán Fülöp és Zádor Endre vejei. Zádor Imre unokája.

— **Beszűntetett templombajlás.** A téli időjárás közeledtével de különösen a gyermek-betegségek járványszerű fellépése miatt az iskolás gyermekek és tanulóifjuság testületi templombajlása hatóságilag betiltatott.

— **Lebontják a rakpartfalat.** A nehéz fájdalmak és hosszú vajadás után megszületett drága rakpartfalunk végőrái közelednek. A régen dűledező-repedező kő és csement kolossusnak e hó 14-én bírói szemle alakjában volt látogatása, mely konziliumban azonban Hofbauer vállalkozó nem képviseltette magát. És így a halálos ítélet végrehajtása, a lebontás ismét bár csak rövid időre halasztást szenved. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a város a magát távol tartó vállalkozó részére szakértő kiküldését kéri, hogy a város érdekeit melyen sértő huzavonának egyszer vége szakadjon. Rövid idő múlva tehát újból a Temesparton adhatnak egymásnak találkát fölös számú vizsábályozóink, hogy tanúi legyenek a korszakalkató mű megsemmisülésének.

— **Halálozás.** Városunk egyik jovialis s tipikus alakja, lovag Asten Mór, nyugalmazott es. és k. százados hunyt el hosszabb betegség után f. hó 15-én 62 éves korában. Temetése tegnap délután 3 órakor volt katonai pompával. Nyugodjék békében!

— **Kijátszott ellenőrzés.** A selyemfonodákban dolgozó munkások eddig kötelesek voltak munkakönyvet váltani. Egy most megjelent miniszteri rendelet szerint a nevezett fonodákban dolgozók ezen kötelezettség alul felmentettek, magyarán mondvá az iparhatóság ellenőrzése alul kivétettek. Nincs ugyan kifogásunk az ellen, hogy a selyemtenyészés és ezzel kapcsolatos ipar fejlődése minden eszközzel előmozdítassék, hanem hogy a selyemfonodákban dolgozó kizárólag fiatal leányok minden hatóság ellenőrzés nélkül vehetők fel, az határozottan közérdekelles. Eddigél is nem egy eset fordult elő, hogy a mindennapi tankötelezettségnek sem eleget tett kis leányok nyertek alkalmazást a selyemfonodákban — persze potom néhány fillér napibér mellett. Mi lesz majd ezután?

— **Az iparhatósági megbízottak** választási névjegyzéke f. hó 18-tól 28-ig a hivatalos órák alatt Rakicsics Sándor alkaptányi irodájában betekinthető s az esetleges felszólamlások ezen idő alatt ugyanott benyújthatók.

— **Videki csendélet.** Nagy riadalmat okozott mult héten Szeferkerinben Zera János házában elkövetett rablási kísérlet. Késő este beállított három álarcos rabló a jómódu Zera Jánoshoz és pénzt követelt. És minthogy első szóra nem kaptak pénzt, erőszakhoz folyamodtak és fojtogatni kezdték a 70 éves öreg embert és feleségét. Az így támadt lármára felébredt az istállóban alvó kisbéres és lármát csapott, mire a három jó madár megszökött. Az öreg Zera üldözöbe vette a rablókat s e közben tompa súlyos eszközzel bal halántékán ütötték, úgy, hogy fél fejbőre levált. A rablók az éj sötét leple alatt eltűntek. Másnap reggel az udvaron egy teljes aczélpánczélt találtak, a melyet valószínűleg a rablók fejtettek ott. A csendőrség jösen nyomozza a lovag kosztümben működő jó madarakat. — Ugyancsak a mult héten betörték Grueszku J. glagoni kereskedő üzletébe. Az utcai ajtót feszítették fel és így hatoltak a bolthelyiségbe, honnan nagyobb mennyiségű árut és 70—80 korona készpénzt vittek magukkal az eddig ismeretlen tettesek.

— **Mulatság Glagonban.** A glagoni férfi dalegylet november 24-én kedélyesnek ígérkező dalestélyt rendez a Piesz-féle vendéglőben. A beküldött műsorban magyar énekszámokkal is találkozunk, a mi mindenestre csak örvendetes.

— **A természetes gyógymód egyesülete** f. hó 22-én felolvasást rendez, mely alkalommal Dr. Dankucz Sándor a természetes gyógymódról fog előadást tartani. Megemlítjük ezuttal azt is, hogy az egyesület elnökségének sikerült dr. Szalkay Gyula budapesti tanárt egy előadás megtartására megnyerni, ki december hó folyamán érkezik városunkba, mely alkalommal magyar nyelven fog értekezni az egyesület czéljáról.

— **Járványos betegségek** mult heti állása e következő: volt 19 házban 24 beteg és pedig 10 typhus, 2 vörheny, 9 kanyaró és 3 bárányhimlő-beteg,

— **Eladó bor.** A gazdasági egylet idei bortermését holnap délután 1/2 órakor adják el az egylet helyiségeiben.

— **Berbeadás.** A gymnasiumi alap tulajdonát képező „Csillag” vendéglőt Szirovatka Ferencz jönevű vendéglős vette bérebe s a több mint egy éven át zárva volt vendéglőt f. évi december hó 1-én nyitja meg.

— **A népszámlálási munkálatok** a legnagyobb apparátussal fognak az egész országban keresztül vezetetni. Legutóbb a vallás- és közoktatási miniszter 3648. eln. szám alatt rendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy az elemi iskolai tanitók, tekintet nélkül az iskola fenntartójára, vagyis az iskola jellegére, a

számláló biztosítók teendőit — a törvényben biztosított díjazás mellett — elvállalni kötelesek. Elrendeli továbbá, hogy kis és nagy községekben mind azon elemi iskolákban, illetőleg osztályokban, melyeknek tanítói mint számláló biztosok működnek, a tanítás a népszámlálás ideje alatt, ha az osztály összehívással nem eszközölhető szüneteljen.

— **A magyar buza külön jegyzéke.** F. hó 1-eje óta a budapesti börzén magyar búzát külön jegyeznek. A tőzsdetanács tudvalevőleg közlése tette, hogy 1900. november első napjától fogva határidőre szóló kötésnél magyar buza a hivatalos árjegyzőlapban külön jegyeztessék. A katórozat folytán egyúttal a tőzsdetanács az áruüzleti szokásoknak a gabonaműre vonatkozó különös határozatai 13. §-át a következőkkel egészíti ki: Magyar buza alatt a magyar korona országában termelt buza értendő.

— **A vadak eladása és szállítása** ezután már nem megy olyan könnyen mint eddig. Ezután az elárúciónak vagy szállítónak igazolványt kell felmutatni, melyben annak a vadászterületnek, a hol a vad el-ejtetett, a tulajdonos igazolja, hogy a vad az ő területén ejtetett el, sőt a község bírájának is igazolnia kell, hogy az igazolvány kiállítója tényleg tulajdonosa a vadászterületnek. A ki igazolvány nélkül árul vadat és hoz forgalomba, jövedelmi kihágásért fog büntetődni. Nagyon helyes, erre már régen szükség lett volna.

— **Ingyen ügyvéd a munkásoknak.** Hire jár, hogy a földművelésügyi miniszter a gazdasági munkások védelmére jogtanácsost rendel. A miniszter nagyobb összeget szánt ügyvédek díjazására, akik a gazdasági munkások ügyeit védik. Nagyon helyes volna, ha nemcsak a mezői munkásokra, hanem a többi munkásokra is kiterjesztenék a díjtalan jogvédelmet.

— **A mesterséges dobhártyák** ellen körrendelet bocsátott ki a kereskedelemügyi miniszter. Dr. Nicholson intézete (Gunnersbury London W.), mondja a rendelet, mesterséges dobhártyákat hozva forgalomba, a közönséget azzal hitegeti, hogy a dobhártyákat ingyen szolgáltatja ki s csakis a hozzájuk szükségesnek állított gyógyszerek fejében fizettet 20 koronát. Minthogy ezek a mesterséges dobhártyák sok esetben inkább ártnak, mint sem hogy használnának, de különben is azok kiszolgáltatási módja nyilvánvalólag a közönség jóhiszeműségének kizsákmányolását, czélozza, — úgy a szóban levő mesterséges dobhártyáknak, valamint a hozzájuk szükségesnek állított gyógyszereknek behozatalát ezennel eltiltja.

— **A járásorvos dolga.** Hogy bizonyos községi tisztviselőknél túlságosan sok a dolguk, az meglehetősen köztudomású, az azonban, hogy mi mindent kell elvégezniük, már nem sokan tudják. Így például vajmi kevés ember van tisztában azzal, hogy egy járásorvosnak, akire 10—40 község esik, mi a tennivalója. Most egy orvosi lap szép sorban elmondja, hogy egy járásorvosnak mi a dolga. E szaklap szerint a járásorvos tartozik megvizsgálni a nagy- és közgyógyászatakat, a fertőtlenítőszerket, jégvermeket, szeszfődéket, mentőintézeteket, szikvizgyárat, tejmezeiket, utcákat, tereket, dögtereket, trágyadombokat, árnyékszékkeket, pöcze- és emésztőgödröket, csatornákat, posványokat, árkokat, temetőket, gyárakat és ipartelepeket, nyersbőrtelepeket, csonttraktárat, sertéshizlaldákat, kutyakörműket, pocsolókat, mézszárazékeket, vágóhidakat, korcsmákat, vendégfogadókat, pékhelyiségeket, cukrászdákat, pálinkaméreseket, eczetgyárat, község-házakat, boltokat, újonnan épült házakat, börtönöket és fogházakat, piacokat, kenderáztatásokat, bordélyházakat, sirboltokat, hullaházakat, iskolákat, tanodákat, óvodákat, kutakat, mentőeszközöket és mentőszekrényeket, fertőtlenítő gépeket, ételeket, italokat, élelmi és élvezeti szereket, az egészségre ártalmassá válható egyéb tárgyakat, edényeket, mérgeket, ruhákat, zsufojt- és tisztítatlan lakásokat, ragályos betegségek utáni lakásokat. Kötelessége ellenőrizni az orvosoknak a közegészségügy terén kifejtett működéseit, gyógyszereszeket, a gyógyszerész segédeket és gyakornokokat, a bábákat, fogorvosokat, fogtechnikusokat, a foghuzással és vérbocsátásával foglalkozó borbélyokat, vágóbiztosokat, halottkémekeket, magát a halottkémlést, gyepmestereket, kéjőket, elmebetegket, ügyefogyottakat, szegényeket, lelenckezet, dajkaságba adottakat, siketnémákat, tüdővészesekeket, veszett eb által megmaradtakat, diphteria ellen beoltottakat, a fertőző és járványos betegségekben szenvedőket, a fertőtlenítőszerket, a himlőoltást, a trachomásokat stb. stb.

— **A zóna reformja.** A magyar királyi államvasutakon tervezett új személydijszabás életbeléptetését a felmerült pénzügyi aggályok miatt tudvalevőleg jobb időnkig el kellett halasztani és ezzel együtt a tervezett új podgyászforgalom is függőben maradt. Minthogy azonban időközben egyéb okból a magyar királyi államvasutak eddigi személydijszabásának új kiadása vált szükségessé, értesülésünk szerint elrendelte Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter, hogy ez alkalommal a tulságos merevségénél fogva igen sok panna adott okot és több tekintetben czélszerűtlennek bizonyult eddigi podgyászdíjszabás érvényen kívül helyeztessék, illetve az annak idején ismertetett új podgyászdíjszabás által pótolassék. Ez új podgyászdíjszabás azt a lényeges változást foglalja magában, hogy a jelenlegi távolsági zónának fenntartása mellett a díjkiszámítás nem úgy, mint eddig darabonként, hanem tényleges súly alapján és tekintet nélkül a podgyászdarabok számára fog végezteni. A díjfizetés pedig — a minimális 50 kilogramm súly épségbentartásával — ezuttal olyképpen fog történni, hogy az 50 kilogrammot meghaladó minden tíz kilogramm után az első zónában 10, másodikban 20 és minden további zónában 20—20 fillérral több lesz fizetendő.

Hasonló kiegészítést nyer egyidejűleg a kassa-oderbergi vasut személy- és podgyászdíjszabás is, amely a vasut és a magyar kir. államvasutak között tudvalevőleg a személy- és podgyászforgalom tekintetében díjszabási közösség áll fenn; hasonlóan módosulnak végre a fentemlített értelemben e magyar kir. államvasutak üzemében álló helyi érdekű vasutak podgyászdíjszabásai is.

— **Faluzó levelhordók** Egy igen czélszerű és szükséges intézményt léptetett életbe a kereskedelemügyi miniszter. Ez az intézkedés lehetővé teszi, hogy azok a községek is érintkezzenek a világgal, a melyeknek postájuk nincs. Elrendelte ugyanis a miniszter, hogy az ilyen községeket „faluzó levelhordók” keressék fel és gyűjtsék össze a küldeni valókat. Ezek fogják szállítani a jegyzők és községek küldeményeit is, tehát a közönségnek külön költségébe nem fognak kerülni.

— **A Művészet** november 1-én megjelent száma épp olyan tartalmas, diszes, mint e gyorsan közkedvelté vált művészeti képes lap többi száma. Számátalan művészeti alkotást mutat be fekete és színes nyomásban, melyek legjobb művészeinktől, vagy külföldi mesterektől valók. E diszes lap — melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Beniczky Bajza Lenke — sikeresen vette fel a külföldről beözönlő hasonló lapokkal a versenyt. Mostani számában a sok aktuális czikk mellett elbeszéléseket közöl Walter Cranetól, Jankovichné Vécsey Lujzától, Guy de Maupassant irodalmi hagyatékából, Tolnay Lajostól. Beniczky folytatja Hanna című érdekes regényét; folytatását találjuk e számban Cyprianus, a varázsló című regénynek, mely a híres Wildenbruch legjobb műve s melyet Hann Peppi kitűnő fordításban mutat be. Kritikái, ismertetései változatosak és érdekesek. Előfizetési ára félévre 8 korona, negyedévre 4 kor. Előfizetni a kiadóhivatalnál lehet: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 42.

Belvedere szálloda Bécsben, fekszik a déli állami-, Aspang-vasut és f. évi július hó 1-eje óta a városi vasut Arzenal állomásának közelében. Értesítések folytán társaskocsik, (szállodamibusz) fenti indóházakhoz küldetnek. Ugyanott állandóan szobák (összesen 200) 1 frittól feljebb kaphatók, világítás és szolgálat ingyen.

Irodalom.

A szőlőben. *)

Ugy hozta magával az időnek sora:
Meglépte a szőlőt a peronospora,
Harmattal, esővel rálopta maga a
Szőlőlevél, alsó lélekző lapjára,
Már aztán csak egy kis verőfény kellelt:
Szegény szőlőlevél összegémberegett,
S a szem, ki olyan volt máskor mint a golyó,
Maradt, mint a serét, mint a kutyabogyó:
Magát a vesszőt is, tudja a Teremtő,
Sűrűben kiverte a nyavalya-szeplő.

Másik esztendőnek utóla tavaszszán
Mink, édes apámmal észbe kaptunk aztán,
Mégirt tudományunk követtük tanácsát,
Remélvén nekie a haszon-kalácsát, —
Hogy mondva találtuk kikapasztalt ésszel,
Kékkövet kevertünk össze oltott mézszszel,
Beharmatoztuk a szőlőt a levélvel:
Végezván a munkát Isten szent nevével.

Aközben jött arra Bóna Illés Bali,
S nem tudta munkánkat szó nélkül állani,
Már, véteni ámbár nem akar ell-nünk:
De csak haszlatlan az, hogy im, permetelünk.
Istennek fölemelt büntető ostorát,
El köll ezt szívelni, a fenerosporát,
Bűn ellene tenni, ha ez a végzése:
Szőlő levelének zölden elégeése, —
Háborut az ember soha se viseljen
Az Istennek az ő rendelése ellen . . .

Tovább se mondhatta mondókáját igen,
Egy darázs vakszemen szúrta melegiben,
Nagyot ugrott akkor Bali Illés Bóna:
— Hej, hogy a darázsnak anygala ne vóna!
Jú, de eltalált az istentelen férge,
Minden porzikámon megérik a mérge.
Márton bácsi, van-e petrezselyemzöldjék,
Jaj, hogy ezt a szúrást vele bedörzsöljék?
Jú-jaj, ez a darázs, ez a törés-darázs,
Ugy ég a helye, mint a cseppentett parázs,
Egy kis tapasztó föld, jó volna már az is,
Nézze csak, Istvánkám, nézze már maga is!

S én nézem, látom is, hogy nő a daganat,
A vakszem-gödörben a halánték alatt,
Hozok föl az aljból petrezselyemzöldet,
Az istállóvégről híves csapófüldet,
S még a Bali Illés fájdmát kötözöm,
Én is elmoundom a magamét akközön:
— Hiszem, hogy igen fáj, de végre is no, hát:
Szívelni kellének az Isten ostorát!
Ha ő karatjának az volt a végzése;
Kelmed vakszmemének fájjon az égése:
Bűn, hogy a fején kend keszkenőt viseljen,
Törött petrezselymet az Uristen ellen . . .

Hanem ez a dolog Bali bátyám, ugy áll,
(Békesség lakozzék vala mindnyájunknál)
Hogy az, aki magán segítni igyekszik,
Istennek avval nem ellene cselekszik;
Hanem azt mondom én, hogy mind ellene vét,
Ki, ha baj szakad rá: összeteszi kezét.
Isten az embernek azért adott elmét:
Tapasztalja ki a maga veszedelmét,
Keressen ellene irat, orvosságot, —
Ugy visszük előbbre, bátya, a világot!

Móra István.

(* Mutató az „Igazmondó Naptárból”.)

Hirdetések.

182. sz.
kü. 1900.

Hirdetmény.

Pancsova város területén tartozkodó 1878., 1879. és 1880. ében született **idegen** állításkötelesek az 1889. évi VI. t.-cz. 35. §-a alapján és értelmében ezennel fölhívattak, miszerint összeírásuk czéljából **legkésőbb f. évi november hó 30-ig** a déli-eltől hivatalos órák alatt ezen katonai ügyosztálynál jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával az illetékesi okmányok (utlevél, igazolási jegy, munka- vagy eseléd-könyv) előmutatandók.

Azon állításköteles, a ki ezen jelentkezést igazolatlanul elmulasztja, a fentidezett törvény említett szakaszának rendelkezése szerint **10 koronától 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, benemhajthatás esetén pedig megfelelőleg 1—10 napi elzárással megbüntettettni fog.**

Kelt Pancsova th. város tanácsának katonai ügyosztályánál, 1900. évi október hó 26-án.

Jovánovics Sándor,
vár. tanácsnok.

3—3

781 szám
végr. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1896. évi 892. számú végzése következtében **Dr. Schendl Emil** ügyvéd által képviselt **Pancsovai Népbank** javára **Jovánov Miklós** ellen 1088 kor. s jár, erejéig 1896. évi szeptember hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 780 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. jbiróság 1898. évi V. 137.7. számú végzése folytán 1088 kor. tőkekövetelés ennek 1895. évi október hó 12. napjától járó 6% kamatai erejéig Számoson, adós lakásán leendő eszközölésére **1900. évi november hó 21-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Alibunárott, 1900. évi november hó 1-én.

Galantai Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

1—1

JELENTÉS.

Támaszkodva az elnyert hatósági engedélyre, van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy helyben, a **Széchenyi utcában**, (azelőtt fogház-utca) **1. szám alatt** fekvő (ezelőtt Schopovics-féle házban

Zálogkölcson-intézetet

nyitottam melyről a n. érd. közönséget ezenel tisztelettel értesitem.

Zálogkölcsonöket teljes értékig nyujtok minden néven nevezendő értéktárgyakra és pedig: értékpapirokra, arany- és ezüst-árakra, drágaságokra, ékszerekre, árú- és butorokra, fehérneműik, urruhák, gépek- és szerszámokra stb. a legolcsóbb kamat és legelőnyösebb feltételek mellett.

Kiváló tisztelettel

Löbl Adolf.

A pancsovai szolgabírósgától.

6472. szám.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött dolovai községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve:

- 1.) évi 1080 korona készpénzfizetés,
- 2.) szabad lakás,
- 3.) magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak szedése.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előirt képesítést igazoló jegyzői oklevéllel és eddigi működésükről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1900. évi november hó 22-ig alolirott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás 1900. évi november hó 24-én délelőtt 10 órakor fog Dolova községben megjeitenni.

Pancsován, 1900. évi november hó 5-én.

Jablonszky,

szolgabíró.

2-2

Nyilatkozat!

Alulirott arczkép-műintézet elhatározta, hogy — művészi szíleg képzett arczképfestőinek elboasztatását elkerülendő s csupán ezek továbbfoglalkoztatására való tekintetből — rövid ideig ezen kedvező alkalom visszavonásáig, minden nyereségtől eltekint.

Ennélfogva

csak 7 frt 50 krért

szállít, mint csupán az előállítási árnak alig feléért

egy életnagyságu arczképet
(mellkép)

gyönyörű, elegáns, fekete-arany barokk-keretben melynek valódi értéke legalább is 30 forint.

A kitélt saját, avagy neje, gyermeki, szülői, testvérei vagy más szeretteinek, avagy akár rég elhunyt rokonai vagy barátainak arczképet elkészíttetni óhajtáná, csupán az illetőnek fényképét tartozik beküldeni, legyen az bármily állásban, s 14 nap lefolyára alatt megkapja az arczképet, melynek szépsége bizonyára elragadó meglepetéssel fogja eltölteni.

Az arczképhez szükséges posta-láda saját árban számíttatik

Megrendelések a fénykép mellé-küldésével (mely a kész arczképpel együtt sértetlenül küldetik vissza) utánvéttel vagy az összeg előleges beküldésével fogadtnak el.

Az arczképek művészi kiviteléért és természetesen hasonlatosságáért jótállás vállaltatik.

Tömeges ismerő- és köszönő-átok nyújtás megtekntése bárkinek jogában áll s kívánat a bárkinek bérmentve küldetnek.

„Kosmos“

arczkép-műintézet
Bécs, Mariahilferstrasse 116.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

6498. szám.
tkv. 1900.

Árverési hirdetmény és kivonat.

Az alibunári kir. bíróság mint tkvi hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint **Grües Partmann Golubov Husza** gyám által képviselt **Golubov Vladimir** ellenében fennálló 780 kor. 80 fillér, s jár. kielégítése végett a bírói árverés végrehajtást szenvedőnek az illancsa 1085. sz. tkvben foglalt ingatlanai u. m.:

a 323. sz. ház és 400 □-öl házhely	72 kor.
34 hrsz. 2 hold II. oszt. szántó	336 "
34. " 276 " II. " " "	334 "
34. " 3200 " I. " kaszáló	416 "
59. " 100 □-öl kert	26 "
99. " 1 hold I. oszt. szántó	164 "
150. " 1 " I. " kaszáló	112 "

megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt s 1900. évi december hó 3. napjának d. u. 2 órakor Illancsa község-házánál megtartandó nyilvános árverés, Illancsa község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígért nem tétetnek, az árverésre kitért ingatlant a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött keőhez letenni vagy annak letétbe való helyezését igazolni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben mindenkor a leütés napjától számítva az első részletet 30 nap, a másodikat 45 nap s a harmadikat pedig 60 nap alatt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatósága Alibunáron 1900. évi szeptember hó 15-én.

Tóth,

kir. albiró.

BOR. 1-2 éves homoki ó-bor 22 krtól 32 krtig Ujbor október 20-tól kezdve 18 krtól 24 krtig.

Szőlővessző. Fajtázta, különösen beérett 11 jeles esemegye- és 11 borfajból, Sima vessző 2 és 4 ft forritól felfelé. 2-3-4-5 éves igen erős esemete 6 láb

Nemes eperfa. magasan ojtva 30 krtól 60 krtig. Nagyban vételnél 10-50 százalék engedmény.

Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak rendelők, kik ezer száma állítják, mert rendkívül hasár és bármilyen talajban léven terem. A szép növésű 2-3-4-5 éves fák drága 15 krtól 50 krtig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az **epernél.**

Spanyol meggy. Pándi vagy Körösi meggy. Gyümölcsös rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb, 2-3-4-5 éves fák drága 15 krtól 50 krtig. Nagy vételnél oly engedmény, mint az **epernél.**

Diófa. Kényű fűtől, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krtig. Nagyobb vételnél 10-50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, őszai és kajszin barack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lósponya, **szomorú alma**, **szomorú eper** magas és törpe alakban. Ára 15 krtól 50 krtig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiselejtezett ojtvány. 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadonc. 1000-re 3.50 fttól 12 fttig. Végtelei nagy készlet.

Akác, 1-2 éves, 1000-re 3.50 fttól 12 fttig. Végtelei nagy készlet.

Sövénykészítésre gloditsea (lepenyfa, Krisztus koronája), 1-2 éves, 1000-re 4 fttól 14 fttig.

Sövénykészítésre maclura aurentia 1000-re 5.85 fttól 20 fttig

Kertészköz. Hórsól szőlőfűtő vas, kertifűző, aló, gróber s onzó, valamint ojtókés, jelt, ojtókenes igen olcsó áron és külön anyagból.

Viszonteladók keresetnek s ezek 20-30 százalék engedmény, túl 6 heti, esetleg 4-6 havi hitelt is kapnak. Ár és névjegyzéket küld!

Unghváry László Czeglédről.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Thierry A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi
Hämatin-pasztillái

a legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápadtság és ezek következményeinek megszüntetésére. Kerüljük a gyomoridegek túlzogatását és tompítását előidéző nehéz vasborok használatát és alkalmazzuk csupán ezen anyag, könnyen emészthető pasztillákat. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lennie. Egy doboz ára **4 korona**, mely összegnek postautalványon való előleges beküldése után díjmentesen eszközözi a küldést

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára
Pregradában, Rohitsch - Sauerbrunn mellett

En Csillag Anna

185 centiméter hosszú, óriási Loreley-hajammal, a mely az általam feltalált pomádé 14 havi használata után nőtt meg enyire. Ezt a legfinestebb orvok is egyedül való szemek ismerték el a hajkultúra ellen és lapjövésztésre, uraknál a szakkál megnevezési és már rövid használat után úgy a haj, mint a szakkál természetes formájú és tömött lesz, megóvja mindkettőt a korai őszüléstől a legújabb és tömött korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt.
Széjjelküldés naponként az összeg előzetes beküldése esetén vagy posta-utánvétellel a világ minden irányába a gyárból, a hova a megrendelések intezendők.

CSILLAG ANNA,
BÉCS, I., SEILERGASSE 5.

10 koronáért Genfi arany Plaque remontoir óra az egyszálaligatványi katonasárganyvalórsított díszóra, amelyet mindenki 100 K becsül. Tényleg azonban 100 K feletti, 200 K-ig, 300 K-ig, 400 K-ig, 500 K-ig, 600 K-ig, 700 K-ig, 800 K-ig, 900 K-ig, 1000 K-ig, 1100 K-ig, 1200 K-ig, 1300 K-ig, 1400 K-ig, 1500 K-ig, 1600 K-ig, 1700 K-ig, 1800 K-ig, 1900 K-ig, 2000 K-ig, 2100 K-ig, 2200 K-ig, 2300 K-ig, 2400 K-ig, 2500 K-ig, 2600 K-ig, 2700 K-ig, 2800 K-ig, 2900 K-ig, 3000 K-ig, 3100 K-ig, 3200 K-ig, 3300 K-ig, 3400 K-ig, 3500 K-ig, 3600 K-ig, 3700 K-ig, 3800 K-ig, 3900 K-ig, 4000 K-ig, 4100 K-ig, 4200 K-ig, 4300 K-ig, 4400 K-ig, 4500 K-ig, 4600 K-ig, 4700 K-ig, 4800 K-ig, 4900 K-ig, 5000 K-ig, 5100 K-ig, 5200 K-ig, 5300 K-ig, 5400 K-ig, 5500 K-ig, 5600 K-ig, 5700 K-ig, 5800 K-ig, 5900 K-ig, 6000 K-ig, 6100 K-ig, 6200 K-ig, 6300 K-ig, 6400 K-ig, 6500 K-ig, 6600 K-ig, 6700 K-ig, 6800 K-ig, 6900 K-ig, 7000 K-ig, 7100 K-ig, 7200 K-ig, 7300 K-ig, 7400 K-ig, 7500 K-ig, 7600 K-ig, 7700 K-ig, 7800 K-ig, 7900 K-ig, 8000 K-ig, 8100 K-ig, 8200 K-ig, 8300 K-ig, 8400 K-ig, 8500 K-ig, 8600 K-ig, 8700 K-ig, 8800 K-ig, 8900 K-ig, 9000 K-ig, 9100 K-ig, 9200 K-ig, 9300 K-ig, 9400 K-ig, 9500 K-ig, 9600 K-ig, 9700 K-ig, 9800 K-ig, 9900 K-ig, 10000 K-ig.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K hangulatos és uraknak való ezüsttel erősítve. Mind gyűrű hivatali zéssel. Hoz. évi tartóságáért kezesség. Gyönyörű csillag-művészi gyémántok és szin. kövekkel 2 K, erősítve 3 K. Nászgyűrűk 2 25 K (Papíros gyémántok).

Érdemes üdönég. Hangverseny-Pistón-Accordeon nagy feltűnést kelt, szolid szerkeze és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kora ismeretlenül mindenki eljuttathatja a legcsébb tánc-zene, indulókat melódákat. A hangszernek 25 hangja van gyöny. basz kísérettel 5 K. Kép. árjegyzék így kapható.

Rundbakin M., Bécs, IX., Bergasse 3.

Nélkülözhetlen és fölülmúlhatlan, hatásában csalhatatlan.
Világárczikk, kivitel az összes országokba.
Chief Office 48, Brixton Road, London S. W.

THIERRY A. Balzsamja.

Fölülmúlhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségeknek. Külöleg a legeredményesebb „Sebgyógyszer.“

Allein echter Balsam! aus der Behutsamer-Apoth. in Bécs. A. Thierry in Pregrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Valódi az összes nyitelt államokban bejegyzett zöld apicavédjeggyel és tokszárall a cég és „allein echt“ szók nyomásával. Evi előállítás bebizonyítható 6 millió üveg Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. — Egy minta-üveg ismertetés és a világ összes országában levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Széjjelküldés csak az összeg előleges beküldése mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsa-kenőcse

(úgynevezett **csodakenőcs**) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Műtétet rendszeren feleslegessé teszi. Ezen csodabalsammal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jelentett esomtszú, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákféle betegséggel gyógyított meg. Hatása antiseptikus és gyors, minden nemű sebénél és gyulladásnál enyhítést hűtést és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítólag és osztatólag hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű idegen testtől biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmenten 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. — Evi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Mindkét szerrel egy egész irattár közzémet fekszik eredetiben a világ összes országából betekintés végett. — Kerüljön mindenki bármí utánzóttól és vigyázzon a minden tégelyre beégett ezégre „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry“. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy állítólag egységtérítők készítmények megvételére magát rábeszélési hagyáni, hanem tessék egyenesen a következőkhez címen rendelni:

Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák államhivatalnokok szövetségének szállítója
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován.